

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

Силабус
навчальної дисципліни
«Сучасні аспекти спеціальної педагогіки»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	«Сучасні аспекти спеціальної педагогіки», мова викладання - українська
Викладачі	Дмитрієва Оксана Іванівна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Профайл викладачів	https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/dmitriieva-oksana-ivanivna/
E-mail:	dmitriyeva@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=951
Консультації	Консультації проводяться у вівторок Час проведення – 14.10-15.10. Місце проведення – кафедра(аудиторія 22а)

2. Анотація до курсу

Анотація. «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» є обов'язковим освітнім компонентом.

3. Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» є інтегруванні знань та умінь аспірантів, набутих із різних галузей спеціальної педагогіки у процесі одержання рівня «бакалавр», «магістр», їх узагальнення на високому теоретичному рівні.

Вивчення навчальної дисципліни «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» сприяє удосконаленню професійних знань та умінь аспірантів з спеціальної педагогіки; формуванню їх творчості та розвитку педагогічної майстерності.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Передбачає проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, консультацій. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосування для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі спеціальної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

Загальні компетентності:

ЗК 09 – Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, у наукових структурах/ закладах.

Спеціальні компетентності:

СК 01 – Здатність володіти педагогічною майстерністю, педагогічною технікою, професійними вміннями до передачі наукових знань майбутнім фахівцям галузі спеціальної освіти під час освітнього процесу у ЗВО з дотриманням студентоцентрованого підходу в навчанні.

СК 08 – Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію, адаптуватися до змін у професійній діяльності.

СК 09 – Здатність моделювати, здійснювати і оцінювати освітню діяльність у галузі спеціальної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, обґрунтовано обирати та ефективно використовувати освітні технології, методи і засоби навчання й виховання осіб з особливими освітніми потребами з метою забезпечення запланованого рівня особистісного розвитку суб'єктів цільової аудиторії.

СК 10 – Уміння здійснювати підготовку текстів навчальних та наукових видань, навчально-методичного контенту із забезпечення навчального процесу.

Програмні результати навчання:

ПРН 01 – Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері освіти, зокрема, спеціальної освіти, професійною етикою, демонструвати загальний культурний кругозір, нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

ПРН 02 – Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання, науково-педагогічні технології, термінологію, історію та сучасний стан розвитку спеціальної освіти у власних дослідженнях та у викладацькій практиці

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати наукові основи спеціальної педагогіки, основи спеціальної дидактики; сучасну систему спеціальних освітніх послуг для різних категорій здобувачів освіти з особливими потребами в Україні та за кордоном; інноваційні тенденції спеціальної та інклюзивної освіти;

вміти творчо розв'язувати практичні завдання навчання, виховання і розвитку різних категорій осіб з особливими освітніми потребами у різних типах закладів.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	2	2
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	40	16
Лекційні заняття	12	4
Практичні заняття	28	12
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	80	104
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

7. Пререквізити і кореквізити курсу

Передумовою для вивчення дисципліни «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» є вивчення спеціальної педагогіки, організації наукової діяльності, сучасних інформаційних технологій та опанування знаннями та вміннями, передбаченими вивченням зазначених навчальних дисциплін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу забезпечене робочою програмою, силабусом та не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання технічних засобів для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення відеоконференцій.

9. Політика курсу (правила та вимоги)

Освоєння курсу «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять; активність під час занять; здачу завдань у встановлені терміни; толерантність, відкритість та доброзичливість студентів; конструктивну підтримку зворотного зв'язку на всіх заняттях; пунктуальність та відповідальність. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/aIqb9CF>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо в силу будь-яких поважних причин здобувачі були відсутні під час проведення контрольного заходу, їм надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамою.

Вивчення курсу передбачає академічну доброчесність аспіранта, відповідальне ставлення до навчання та майбутньої професії. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1vwOb8sJzVjHpAnrAmFADtNQWYUhJny-R/view>).

Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі вищої освіти можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Спілкування з викладачем здійснюється під час лекційних, практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Викладач щотижня проводить консультації (офлайн і онлайн). Підтримується креативна ініціатива здобувачів вищої освіти. Очікується, що здобувачі будуть задавати запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

10. Схема курсу

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота

Змістовий модуль 1. Сучасні аспекти спеціальної педагогіки							
Тема 1. Загальні питання теорії корекційної педагогіки	20	2	4			12	
Тема 2. Наукові основи корекційної педагогіки.	20	2	4			12	
Тема 3. Основи дидактики корекційної педагогіки.	20	2	4			12	
Тема 4. Сучасна система спеціальних освітніх послуг.	20	2	8			16	
Тема 5. Сучасні тенденції спеціальної та інклюзивної освіти.	20	2	6			16	
Тема 6. Імплементція інклюзивної освітньої політики у ЗВО.	20	2	2			12	
Разом за змістовим модулем 1	120	12	28			80	
Разом годин	120	12	28			80	

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		Лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Сучасні аспекти спеціальної педагогіки							
Тема 1. Загальні питання теорії корекційної педагогіки	18	2	2			14	
Тема 2. Наукові основи корекційної педагогіки	22		2			20	
Тема 3. Основи дидактики корекційної педагогіки.	22		2			20	
Тема 4. Сучасна система спеціальних освітніх послуг.	18	2	2			14	
Тема 5. Сучасні тенденції спеціальної та інклюзивної освіти.	20		2			18	
Тема 6. Імплементція інклюзивної освітньої політики у ЗВО.	20		2			18	
Разом за змістовим модулем 1	120	4	12			104	
Разом годин	120	4	12			104	

9. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, виконанні практичних завдань,

а також у формі тестування та ін. Форма модульного контролю: модульна контрольна робота. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кількісне оцінювання результатів навчання

Екзамен

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Екзамен	Сума
30 балів	10 балів	20 балів	40 балів	100 балів

Поточний контроль (30 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях (практичних) приймається рівним 12.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні та лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти

Рівні навчальні досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Аспірант володіє навчальним матеріалом з курсу «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Аспірант мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Аспірант намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Аспірант володіє початковими знаннями з курсу «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки», знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Аспірант знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з літературними джерелами, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.

	6	Аспірант розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Аспірант правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з курсу «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки», оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання аспіранта досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Аспірант вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Аспірант володіє глибокими і міцними знаннями з курсу «Сучасні аспекти спеціальної педагогіки» та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Аспірант володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Аспірант має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал

		в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	--	--

Самостійна робота (10 балів)

Метою самостійної роботи є закріплення та розширення наукових знань з дисципліни за підручниками, навчальними і методичними посібниками, періодичними виданнями з фаху; розвиток навичок самоосвіти, пізнавальних інтересів, професійної мотивації навчання; виховання відповідального ставлення до навчання за обраною професією.

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на консультаціях. У плани практичних занять, МКР включені запитання та практичні завдання, успішне виконання яких передбачає попереднє виконання самостійної роботи. Здобувачі вищої освіти для виконання завдань самостійної роботи можуть заводити окремий зошит, папку.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою.

Завдання самостійної роботи можуть бути перезараховані за результатами неформальної освіти здобувача, за умови їх відповідності темі та кількості годин (не менше виділених на самостійну роботу).

Критерії оцінювання самостійної роботи:

високий рівень 10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з Інтернет джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 8-9 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з Інтернет джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи, дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 6-7 б.	Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал

	непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні професійних понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі (за умови навчання з використанням дистанційних технологій навчання – у формі тестування (зокрема, й у системі MOODLE, де оцінка виставляється автоматично). До написання МКР допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Оцінювання модульної контрольної роботи:

«відмінно»	18-20
«добре»	15-17
«задовільно»	12-14
«незадовільно»	менше 12

Екзамен (40 балів)

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-

Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgAiL_zz/view).

Екзамен проводиться у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета. Білет іспиту складається з двох питань.

Теоретичні питання екзаменаційного білета (20 балів кожне) оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 18-20	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 15-17 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 12-14 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше як 12 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Оцінювання екзамену:

високий рівень	36-40 балів
достатній рівень	30-35 балів
середній рівень	24-29 бали
початковий рівень	23 бали і менше

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з			

	можливістю повторного складання)			
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		незадовільно	не зараховано

12. Рекомендована література.

Основна:

1. Миронова С., Чопік О. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. 2-ге видання: перероблене та доповнене. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 332 с.
2. Соціальна та освітня інклюзія: історія, сучасність та перспективи розвитку: монографія/ [Кол. авторів, за загальною редакцією С.П.Миронової, Л.Б.Платаш]. Чернівці : «Технодрук», 2021. Частина 1. 349 с.
3. Миронова С.П. Нова українська школа : особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивних класах : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Астон, 2020. 176 с.
4. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / С.П.Миронова. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
5. Синьов В.М., Бондар В. І. Освітня інтеграція учнів з інтелектуальними порушеннями: навчально-методичний посібник. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова.2015. 398 с.

Додаткова:

1. Актуальні питання теорії і практики інклюзивного навчання у закладах освіти: монографія/ [Кол. авторів; за заг. ред. Л.Б.Платаш]. Чернівці: Технодрук, 2020. 570 с.
2. Гаврилов О.В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі : Начальний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. 308 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид. доповн. К.: Академвидав, 2012. 357 с.
4. Дитина зі світу тиші : на допомогу батькам нечуючої дитини : науково-методичний посібник / уклад. : Н.А.Зборовська та ін.; за ред. С.В.Кульбіді. К.: «СПКТЬ УТОГ», 2011. 328 с.
5. Дмитрієва О.І. Окремі аспекти організації інклюзивного навчання здобувачів освіти з порушеннями слуху. Соціальна та освітня інклюзія: історія, сучасність та перспективи розвитку: монографія/ [Кол. авторів, за загальною редакцією С.П.Миронової, Л.Б.Платаш]. Чернівці : «Технодрук», 2021. Частина 1. 349 с. С. 45-48.
6. Інклюзивне навчання дітей з порушеннями зору : монографія / за ред. д-ра психол. н., проф. Синьової Є.П., д-ра мед н., проф. Рикова С.О. та авторів. К. : Кафедра, 2017. 320 с.
7. Інклюзивна освіта: теорія та практика: навчально-методичний посібник / [Колектив авторів; за заг. ред. С.П.Миронової]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 232 с.
8. Інклюзивна освіта: теорія та практика: навчально-методичний посібник / [Колектив авторів; За заг. ред. С.П.Миронової]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. Частина 2. 184 с.
9. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / [кол. авторів; за заг. ред. С.П.Миронової]. Кам'янець-

Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с.

10. Інклюзивне навчання осіб з інвалідністю у системі вищої освіти України: монографія [Колектив авторів; відп. ред. Г.В.Давиденко]. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 140 с.

11. Інклюзивне навчання: основні принципи та дієві технології; відп. ред. Г.В. Давиденко. Вінниця, ТОВ «ТВОРИ», 2018. 216 с.

12. Інклюзивна освіта в США та Канаді: тенденції розвитку : монографія / Т.І.Бондар. Черкаси : видавець Третяков О.М, 2018. 511 с.

13. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями слуху та інтелекту / За ред. В.І.Бондаря, В.В.Засенка. К.: ТОВ «Поліпром», 2007. 171 с.

14. Психокорекційна педагогіка : Хрестоматія : навчальний посібник : в 2 т. Т.1; авт. кол. : Н.П.Альонкіна, С.І.Герашенко, Н.П.Кравець [та ін.]; за редакцією академіка НАПН України В.М.Синьова / Нац. пед. н-т ім. М.П.Драгоманова, ф-т кор. пед-ки та псих. Київ : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2018. 328 с.

15. Синьова Є.П. Тифлопсихологія : Підручник. К. : Знання, 2008. 365 с. (Вища освіта XXI століття).

16. Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник / За ред. академіка В.І.Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2004. 436 с.

17. Тарасун В.В. Аутологія: теорія і практика. Підручник / В.В.Тарасун. К. : «Вадекс», 2018. 590 с.

18. Теоретико-методологічні засади та технології інклюзії у ЗВО. Досвід Університету «Україна» : кол. моногр. / Таланчук П.М., Чайковский М.Є. та ін., за наук. ред. П.М.Таланчука. К.: Університет «Україна», 2018. 481 с.

19. Управління інноваційним розвитком освіти в суспільстві ризику : монографія / [за ред. проф. А. А. Сбруєвої]. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С.Макаренка, 2012. 460 с

20. Чайковський М.Є. Соціально-педагогічна робота з молоддю з інвалідністю в інклюзивному освітньому просторі : навч.- метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Є.Чайковський, О.О.Добровіцька. К.:ТАЛКОМ, 2018. 272 с.

13. Рекомендовані джерела інформації:

https://library.kpnu.edu.ua/	Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка
https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=951	Модульне середовище навчання К-ПНУ імені Івана Огієнка
http://www.nbuuv.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
https://dnrb.gov.ua/ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека імені В.О.Сухомлинського
https://aqce.com.ua/	Фахове видання «Актуальні питання корекційної освіти(педагогічні науки)»
http://ojs.csnukr.in.ua/index.php/Exceptional_child	Фахове видання «Особлива дитина: навчання і виховання»
https://sj.npu.edu.ua/index.php/kpsp/index	Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка і спеціальна психологія

Орієнтовний перелік питань до підсумкового контролю

1. Мета і завдання стандарту освіти для дітей з ООП в Україні.
2. Принципи побудови стандарту освіти для дітей з особливими потребами в Україні.
3. Загальна модель освітнього стандарту для спеціальних та інклюзивних закладів в Україні.

4. Характеристика концепції ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів.
5. Характеристика Положення про навчально-реабілітаційний центр.
6. Основні поняття і терміни спеціальної педагогіки.
7. Об'єкт, предмет, мета і завдання спеціальної педагогіки.
8. Філософські та соціокультурні заклади спеціальної освіти для дітей з особливими потребами.
9. Зміст спеціальної освіти.
10. Принципи спеціальної освіти.
11. Сучасні проблеми спеціальної освіти України.
12. Основні напрямки розвитку сучасної вітчизняної корекційної педагогіки.
13. Завдання та зміст медико-соціально-педагогічного патронажу.
14. Поняття про медико-соціальну профілактику і ранню комплексну допомогу.
15. Організація роботи реабілітаційних закладів в Україні.
16. Інтеграція дітей з особливими потребами в сучасну систему освітніх послуг: завдання, зміст, форми.
17. Характеристика інклюзивної освіти в Україні.
18. Спеціальна педагогіка і освітня система М.Монтессорі.
19. Спеціальна педагогіка і освітня система Рудольфа Штайнера.
20. Досвід спеціальної освіти в ближньому зарубіжжі.
21. Організація спеціальної освіти в Європі.
22. Організація спеціальної освіти в США.
23. Організація спеціальної освіти в Азії.
24. Професійна діяльність і особистість педагога системи спеціальної освіти.
25. Роль НУШ у освіті осіб з особливими освітніми потребами.
26. Імплементация інклюзивної освітньої політики у ЗВО.
27. Створення інклюзивного освітнього середовища ЗВО як реалізація нової суспільної філософії.
28. Можливості інклюзивного середовища ЗВО.
29. Досвід навчання здобувачів вищої освіти з ООП.
30. Труднощі імплементации інклюзивного середовища у ЗВО України.

Завдання для самостійної роботи

1. Законспектувати статті із понятійно-термінологічного словника, що стосуються категоріального апарату спеціальної педагогіки.
2. Скласти глосарій категоріально-понятійного апарату спеціальної педагогіки.
3. Оформити таблицю «Сучасні галузі спеціальної педагогіки» із зазначенням їх предметної області.
4. Скласти перелік сучасних закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами області, у якій Ви проживаєте.
5. Оформити таблицю порівняння переваг і недоліків спеціальної та інклюзивної освіти на сучасному етапі розвитку освіти в Україні:

Спеціальна освіта		Інклюзивна освіта	
переваги	недоліки	переваги	недоліки

6. Підготувати презентацію про сучасний спеціальний заклад середньої освіти.
7. Підготувати презентацію про сучасний заклад загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням.